

Тернопільський національний економічний університет
Навчально-науковий інститут міжнародних економічних відносин
ім. Б. Д. Гаврилишина

Міждисциплінарна курсова робота

на тему:

**«СПЕЦИФІКА ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ШВЕЙЦАРІЇ, УКРАЇНИ ТА
ВЕНЕСУЕЛИ НА МІЖНАРОДНОМУ ФІНАНСОВОМУ РИНКУ»**

Студент(ка) 4 курсу, групи МЕНМФ-41

Гошуляк А. О.

Галузь знань: 0305 Економіка і підприємництво

Напрямок підготовки: 6.030503 Міжнародна економіка

Фахове спрямування: Міжнародні фінанси

Керівник:

д.е.н., професор

Куриляк В. Є.

Національна шкала _____

Кількість балів _____ Оцінка ECTS _____

Члени комісії:

Вступ.....	3
Розділ 1. Теоретичні аспекти фінансового ринку.....	5
1.1.Структура фінансового ринку та особливості його функціонування....	5
1.2.Учасники міжнародного фінансового ринку. Основи фінансового посередництва.....	10
1.3.Фінансові інструменти міжнародного фінансового ринку.....	14
1.4.Міжнародна фінансова політика та її реалізація	15
Розділ 2. Напрямки економічної політики Швейцарії, України та Венесуели на міжнародному фінансовому ринку.....	17
2.1. Економічна політика Швейцарії на міжнародному фінансовому ринку.....	17
2.2.Специфіка політики Україна.....	22
2.3. Напрямки фінансової політики Венесуела.....	27
Розділ 3. Наслідки фінансової політики країн та пропозиції щодо її покращення	29
Висновки	32
Список використаної літератури	33

Вступ

Міжнародний фінансовий ринок - це ринок вільних, придатних для інвестування за межами свого утворення та походження грошових ресурсів, міграція яких знаходиться під дією попиту та пропозиції, існуючих в окремих країнах та регіонах, а також під контролем держав та міжнародних валютно-фінансових центрів. Ця міграція здійснюється вже більше двох століть в формі експорту та імпорту капіталу із країни в країну. Значення міжнародного фінансового ринку важко переоцінити, достатньо лише відмітити, що експорт капіталу із країн „Старого світу" таких як Великобританія, Франція, Німеччина став однією з головних причин економічного розвитку США, Канади, Австралії, Індії, Китаю та інших країн.

Таким чином виникнення міжнародного фінансового ринку можна розглядати як наслідок інтернаціоналізації господарської діяльності та виникнення міжнародного підприємництва. Міжнародний фінансовий ринок є ринком вторинних фінансових ресурсів, являє собою надбудову над національними фінансовими ринками. Формування міжнародного фінансового ринку пов'язано з науково-технічною революцією та породженими нею велетенськими за капіталоемкістю проектами та необхідністю пошуку для їх реалізації відповідно потужних джерел фінансових ресурсів[19].

Тому важливим є діяльність кожної країни на світовому фінансовому ринку, особливості їх сучасної політики у чому полягає **актуальність теми**.

Метою цієї курсової роботи є дослідження специфіки політики Швейцарії, України та Венесуели.

Виходячи з мети можна визначити **завдання курсової роботи**:

1. Визначити особливості міжнародного фінансового ринку;
2. Вивчити основні напрями здійснення фінансової політики;
3. Дослідити специфіку фінансової політики Швейцарії, України та Венесуели.

Виходячи з завдань нашої роботи , можна визначити **об'єкт досліджень:** міжнародний фінансовий ринок та напрями міжнародної фінансової політики. **Предметом досліджень** є особливості міжнародної фінансової політики країн, які зазначені у завданнях нашої роботи.

Виходячи з цього у першому розділі нашої роботи ми будемо досліджувати теоретичні аспекти фінансового ринку, суб'єкти які функціонують на ньому та їхній вплив, а також основні напрями фінансової політики країн та інструменти фінансового впливу. Другий розділ присвячується дослідженню специфіки політики трьох країн, наслідки від їхньої діяльності, а також визначимо причини стійкості Швейцарії на фінансовому ринку та нестабільності Венесуели та України. Висновки та пропозиції щодо покращення політичних аспектів щодо фінансового ринку будуть наведені у третьому розділі.

Розділ 1. Теоретичні аспекти фінансового ринку

1.1. Структура фінансового ринку та особливості його функціонування

Економічні відносини та взаємозв'язки, які виникають на фінансовому ринку визначаються об'єктивними економічними законами, фінансовою політикою держави та реальною потребою економіки у фінансових ресурсах. На фінансовому ринку діють закони попиту та пропозиції, граничної корисності, конкуренції, що зумовлюють реальні можливості функціонування всіх економічних суб'єктів відповідно до умов ринкової економіки.

Міжнародний фінансовий ринок нині є глобальною системою акумулювання вільних фінансових ресурсів та надання їх позичальникам із різних країн на принципах ринкової конкуренції; це форма руху міжнародних фінансів у визначених параметрах міжнародної фінансової системи.

Практично ж на міжнародному фінансовому ринку відбувається торгівля різноманітними фінансовими інструментами – валютами, цінними паперами, міжнародними інвестиціями, іноземними кредитами та міжнародними страховими продуктами. Міжнародний фінансовий ринок надає умови для вигідного розміщення інвалютних ресурсів в будь-який інструмент ринку, асортимент і різноманіття яких постійно зростає, що обумовлено безперервною еволюцією ринкових відносин[12].

Забезпечуючи купівлю – продаж відповідних інструментів, міжнародний фінансовий ринок виконує функцію акумулювання інвалютних потоків у формі заощаджень та їх інвестування. Міжнародний фінансовий ринок об'єднує заощадження з інвестиціями ринковими методами купівлі-продажу. На міжнародному фінансовому ринку відбувається продаж ресурсів власників інвалютних заощаджень і їх купівля компаніями, фізичними особами, міжнародними організаціями, урядами суверенних держав. Завдяки міжнародному фінансовому ринку заощадження трансформуються у функціонуючий капітал, кругообіг якого не обмежується існуючими

адміністративними кордонами і набув глобального масштабу.

Наступна функція міжнародного фінансового ринку полягає у формуванні цін інвалютних інструментів на основі дії законів попиту і пропозиції. При цьому ціна інвалютних інструментів – це величина доходу (дивіденду, проценту, купонного доходу, середу за валютними операціями, доходу від міжнародних інвестицій, страхових премій), яку покупець інвалютних інструментів повинен забезпечити його продавцю. Ґрунтуючись на законах ринкового ціноутворення, формування цін інструментів міжнародного фінансового ринку враховує дію значного часового лагу. Чим більший строк відчуження інвалютних ресурсів від їх власників, тим вищою буде їх ціна. Сформована в результаті такої залежності рівноважна ціна фінансового інструменту ув'язує інтереси власників заощаджень (інвесторів, кредиторів) і їх покупців.

Важливою функцією міжнародного фінансового ринку є забезпечення безперервності інвалютних потоків і їх регулювання. Міжнародні валютно-фінансові потоки – це потоки іноземних валют чи будь-яких інших фінансових активів, зумовлені економічною діяльністю суб'єктів світового господарства. Міжнародні фінансові потоки обслуговують рух товарів, послуг і між країнами перерозподіл грошового капіталу між конкуруючими суб'єктами світового ринку. Вони дають уявлення про стан кон'юнктури, яка служить орієнтиром для прийняття рішення менеджерами. Безперервність переміщення інвалютних ресурсів каналами міжнародного фінансового ринку забезпечується його цілодобовою роботою чому сприяє наявність великих фінансових центрів (Лондон, Франкфурт-на-Майні, Цюрих, Нью-Йорк, Сінгапур, Токіо тощо) в усіх кутках земної кулі та усіх часових поясах [16].

Міжнародний фінансовий ринок становить складну внутрішньо структуровану систему. Структура міжнародного фінансового ринку – це система взаємопов'язаних і взаємозалежних інвалютних ринків (сегментів), що торгують різноманітними інвалютними інструментами (рис. 1.1.1.).

Видозміна сегментів міжнародного фінансового ринку визначається

специфікою інвалютних інструментів, які продаються і купуються у відповідному секторі ринку. Для міжнародного валютного ринку – це іноземні девізи (валюти) і деривативи; для міжнародного кредитного ринку – іноземні кредити і деривативи; для міжнародного фондового ринку – іноземні цінні папери і деривативи; для міжнародного ринку інвестицій – іноземні інвестиції; для міжнародного страхового ринку – іноземні операції страхування. Об'єднання усіх сегментів в структурі міжнародного фінансового ринку обумовлено єдністю процесів руху інвалютних потоків з врахування інтересів їх учасників. Усі сектори міжнародного фінансового ринку забезпечують свободу переміщення іноземного капіталу, а границі цих секторів є доволі умовними та взаємозалежними.

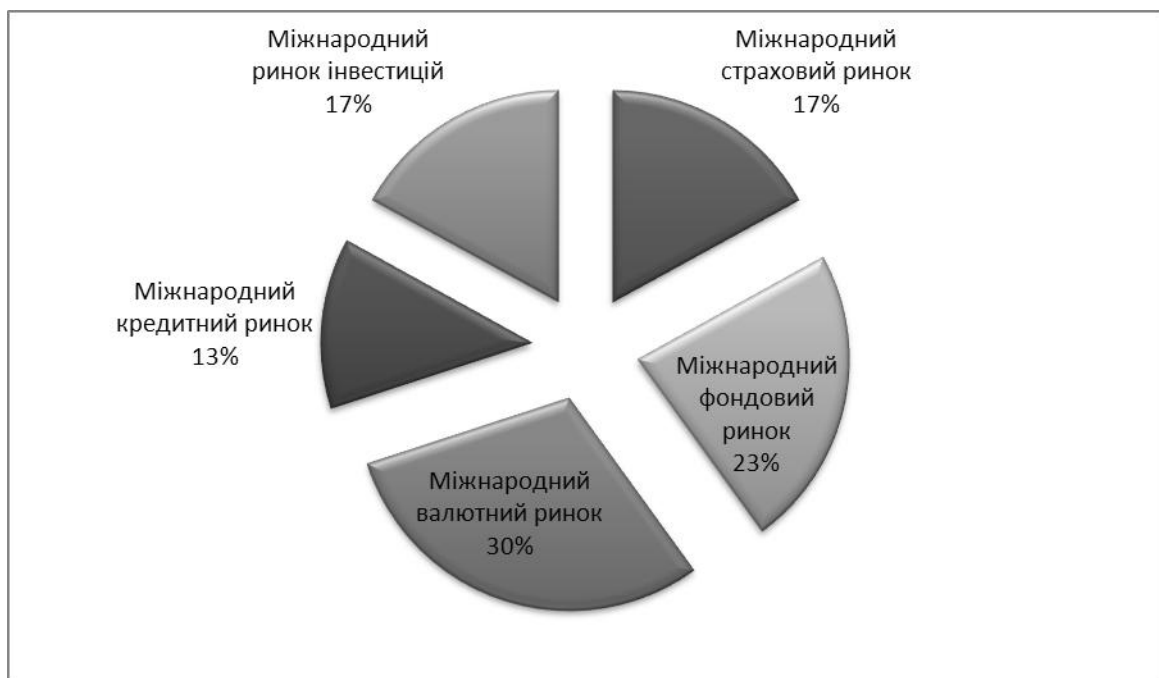

Рис. 1.1.1. Структура фінансового ринку

Структура міжнародного фінансового ринку може бути представлена з урахуванням можливості регулювання і контролю за процесами купівлі-продажу на ньому інвалютних інструментів. Такий підхід дозволяє виокремити в структурі міжнародного фінансового ринку біржові – регульовані й позабіржові сектори. В сучасних умовах до 90% усіх операцій міжнародного валютного ринку, фондового ринку і особливо ринку похідних фінансових інструментів мають характер позабіржових.

В структуризації міжнародного фінансового ринку важливе значення має місце здійснення угод. Відповідно до даного критерію в декомпозиції міжнародного фінансового ринку виділяють: міжнародні фінансові центри та офшорні зони.

Певні труднощі в структуризації міжнародного фінансового ринку створюють розбіжності в термінах виконання фінансових зобов'язань за угодами (рис. 1.1.2.). Короткострокові зобов'язання (терміном виконання від кількох днів до кількох місяців) за своїми властивостями наближаються до грошових агрегатів адже є високоліквідними. Саме тому ринки короткострокових інвалютних інструментів, як правило, об'єднують поняттям грошовий ринок. На відміну від грошового ринку, ринок капіталів охоплює угоди з реалізації прав власності, що мають відносно тривалий термін дії.

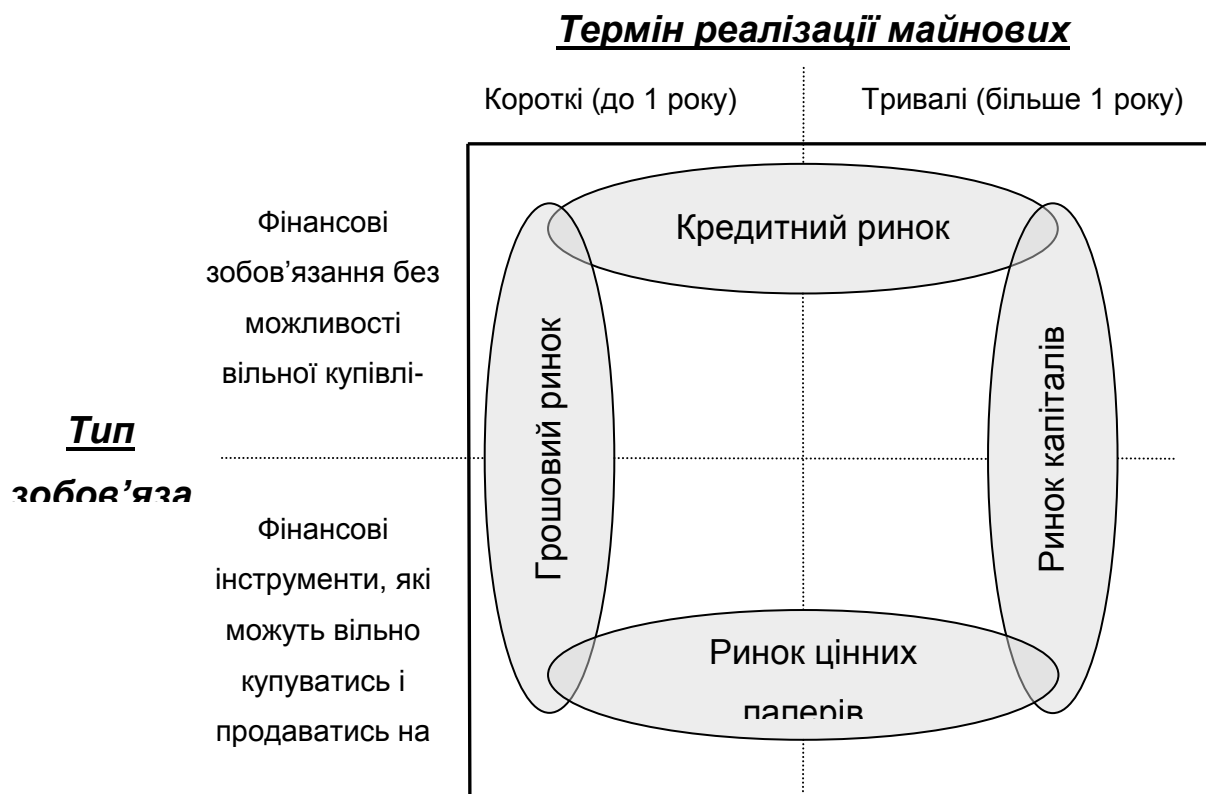

Рис. 1.1.2. Структура міжнародного фінансового ринку за критеріями типів фінансових операцій і термінів реалізації майнових прав

Розвиток міжнародного фінансового ринку характеризується рядом особливостей.

По-перше, значні масштаби і прискорені темпи міжнародних фінансових операцій. Сьогодні обсяг таких операцій вимірюється трильйонами доларів США.

По-друге, відсутні чіткі просторові і часові кордони функціонування міжнародного фінансового ринку.

По-третє, міжнародний фінансовий ринок має відносно стійку інституційну структуру, куди входять корпорації та банки, перш за все транснаціональні, фондові біржі, державні компанії, державні та муніципальні органи, міжнародні фінансово-кредитні інститути.

По-четверте, доступ на міжнародний фінансовий ринок значною мірою обмежений. Основними учасниками ринку є транснаціональні корпорації та банки (ТНК і ТНБ), уряди, міжнародні фінансові організації.

По-п'яте, на міжнародному фінансовому ринку в основному використовуються долар США і євро. При цьому на частку долара США припадає до 50 % усіх угод на ринку і така ж частка в міжнародних активах банків. Разом з тим, спровоковані фінансовою кризою кінця 2007 – 2008 років негативні процеси в світовій економіці, спричинили послаблення позиції американської валюти на ринку.

По-шосте, міжнародний фінансовий ринок вирізняється своєю універсальністю. На ньому здійснюються міжнародні валютні, кредитні, фондові, розрахункові та інші операції.

По-сьоме, для міжнародного фінансового ринку характерні спрощені уніфіковані процедури укладення угод з використанням комп'ютерних торгово-розрахункових (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication, SWIFT) й інформаційних систем (Reutwrs, Bloomberg).

Отже, міжнародний фінансовий ринок є складною системою, де інвалютні ресурси обертаються відособлено від руху реальних активів. В

загальному функціонуванню міжнародного фінансового ринку полягає у:

- мобілізації тимчасово вільних фінансових ресурсів на міжнародному рівні;
- ефективному розподілі мобілізованих інвалютних ресурсів між учасниками міжнародного фінансового ринку;
- визначенні ефективних напрямів інвестування;
- формуванні рівноважних цін на інвалютні інструменти, що об'єктивно відображають співвідношення попиту та пропозиції на ринку;
- здійсненні професійного посередництва між продавцями і покупцями фінансових ресурсів;
- формуванні умов для мінімізації фінансових ризиків;
- сприянні світовому розвитку шляхом пришвидшення обороту фінансових ресурсів[12].

1.2. Учасники міжнародного фінансового ринку. Основи фінансового посередництва

З інституційної точки зору міжнародний фінансовий ринок – це сукупність кредитно-фінансових установ, через які здійснюється купівля-продаж інвалютних інструментів у сфері міжнародних економічних відносин. Усіх учасників (суб'єктів) міжнародного фінансового ринку можна класифікувати за декількома основними ознаками (рис 1.2.1.).

Так, за характером участі в операціях суб'єктів міжнародного фінансового ринку можна розділити на дві групи: неопосередковані (прямі) та опосередковані (непрямі). Прямими учасниками є біржові члени відповідних ринків фінансових інструментів, що укладають угоди за свій рахунок (дилери), або за рахунок і за дорученням клієнтів, які не є членами біржі (брокери або маклери). До непрямих учасників міжнародного фінансового ринку відносяться суб'єкти, які не є членами біржі, а отже, змушені звертатись до послуг прямих учасників ринку, найкрупніші з яких носять назву маркетмейкери.

Рис. 1.2.1. Основні суб'єкти міжнародного фінансового ринку

За цілями та мотивами участі в операціях на міжнародному фінансовому ринку його учасники поділяються на хеджерів і спекулянтів. Серед спекулянтів ж виділяють трейдерів і арбітражерів. Хеджери – це учасники ринку, що страхують інвалютні операції від небажаної зміни курсів валют у майбутньому шляхом хеджування. Хеджування – проведення операцій, спрямованих на мінімізацію фінансових ризиків, шляхом створення позиції на ринку деривативів, яка була би протилежна позиції, що вже існує чи планується, на ринку реального активу.

Спекулянти – це учасники міжнародного фінансового ринку, що прагнуть отримати вигоду за рахунок різниці у вартості інвалютних інструментів. Вони здійснюють купівлю (продаж) контрактів, щоб пізніше продати (купити) їх за вищою (нижчою) ціною і не мають на меті страхувати сучасні й майбутні позиції від курсового ризику. Трейдери – це вид суб'єктів міжнародного фінансового ринку, які намагаються використовувати коливання курсу одного чи кількох контрактів, що досягається купівлею контрактів (чи цінних паперів), коли очікується підвищення їх ціни, і продажем при зворотному її русі. Трейдери сприяють підвищенню ліквідності ринку. Арбітражери – намагаються використовувати відмінності курсу у різний час чи на різних ринках. Арбітражери продають інвалютні інструменти там, де дорожче, і купляють там, де дешевше, а цінова різниця складає їх дохід. Своєю діяльністю арбітражери сприяють вирівнюванню курсів і цін, встановленню паритетних співвідношень доходності різноманітних фінансових інструментів у різних частинах

міжнародного фінансового ринку.

За типом інвесторів на міжнародному фінансовому ринку виділяють приватних та інституційних інвесторів. Приватні інвестори – це фізичні особи, які здійснюють операції з інвалютними інструментами. Інституційні інвестори (фінансові інститути колективного інвестування) об'єднують комерційні банки, пенсійні фонди, страхові, інвестиційні та фінансові компанії та інші фінансово-кредитні інститути, а також міжнародні фінансові інститути [19].

Функціонування міжнародного фінансового ринку значною мірою залежить від інституту фінансового посередництва. Сучасні фінансові посередники – це спеціалізовані професійні оператори ринку, інвестиційно-кредитні установи, що перерозподіляють інвалютні ресурси між постачальниками і споживачами фінансового капіталу, між інвесторами/кредиторами та реципієнтами цих ресурсів на основі дії принципу зв'язку в динаміці руху активів.

Посередники міжнародного фінансового ринку оптимізують процес переміщення інвалютних ресурсів від кредиторів й інвесторів до безпосередніх одержувачів шляхом непрямого (опосередкованого) фінансування. Таким чином, фінансові посередники здійснюють спрямування коштів від тих суб'єктів, що заощадили, до тих, що відчують нестачу коштів або ж бажають отримати додаткову вигоду.

Діяльність фінансових посередників значною мірою визначає динаміку розвитку усього ринку з огляду на їх економічну роль.

По-перше, фінансові посередники сприяють зниженню вартості операцій при одночасному зростанні їх кількості (ефект масштабу), що забезпечує розподіл ресурсів у часовому вимірі. Тим самим посередники надають фінансовому ринку специфічної властивості з обміну за певною ціною теперішньої вартості на майбутню, що сприяє підвищенню добробуту суб'єктів ринку і ефективності економічної системи в цілому. В процесі фінансового посередництва частково нівелюється ефект закону зменшеної граничної продуктивності, адже ринок розширює можливості суб'єктів по вибору різних

комбінацій благ, а діяльність фінансових посередників дозволяє зробити цей ринок глобальним, динамічним і ефективно функціонуючим.

Посередники міжнародного фінансового ринку забезпечують акумуляцію заощаджень, тим самим розв'язуючи протиріччя між незначними обсягами заощаджень окремих суб'єктів та потребами реципієнтів у значних обсягах інвестиційних і кредитних ресурсів. При цьому пряме фінансування від безпосередніх власників заощаджень до суб'єктів, що потребують фінансових ресурсів пов'язане із значними інформаційними та мінливими витратами і є не вигідним. Посередники ж акумулюють дрібні заощадження і здійснюють їх перерозподіл, підвищуючи ефективність кредитно-інвестиційного процесу.

Важливою функцією фінансових інститутів є перерозподіл ризику в економіці. Акумулюючи значні обсяги фінансових ресурсів посередники знижують рівень ризику для окремих економічних суб'єктів. До того ж фінансові інститути здійснюють торгівлю ризиком, перерозподіляючи його до мало схильних до ризику суб'єктів ринку, тим самим покращуючи кон'юнктуру фінансового ринку й ефективність кредитних й інвестиційних операцій.

Посередницькі інститути фінансового ринку сприяють вирішенню протиріччя між схильністю інвесторів і кредиторів до короткострокових (більш ліквідних) вкладень і потребами реципієнтів у залученні фінансових ресурсів на тривалі строки. Об'єднуючи фінансові ресурси у значних розмірах (навіть якщо більшість зобов'язань носять короткостроковий характер), фінансові інститути мають можливість їх вкладати в довгострокові проекти. Тим самим, фінансові посередники за рахунок ефекту масштабу сприяють мінімізації розриву між попитом і пропозицією на активи фінансового ринку.

Діяльність фінансових посередників сприяє підвищенню ліквідності ринку. Це пов'язано з тим, що фінансові інститути, підтримуючи ліквідний ринок цінних паперів, забезпечують трансформацію неліквідних активів компаній (інвестиції в реальні активи) в високоліквідні фінансові зобов'язання. Підвищення ліквідності фінансового ринку безпосередньо впливає на динаміку і масштаби інвестиційно-кредитних операцій[12].

1.3. Фінансові інструменти міжнародного фінансового ринку

Основними складовими євроринку є ринки єврокредитів, єврооблігацій, євроакцій та ринки похідних інструментів.

Кредити, що надаються банками на євроринку, мають коротко-, середньо- та довгостроковий характер. Середньо- та довгострокові єврокредити надаються переважно в рамках банківських синдикатів чи пулів. Якщо це кредити великого обсягу, що мають довгостроковий характер, вони організуються, як правило, в рамках консорціума, що об'єднує кілька банків під керівництвом банку-менеджера.

Для зменшення ризиків кредити надаються під плаваючу процентну ставку, яка переглядається раз на квартал або раз на півроку.

Ринок єврооблігацій виник у Лондоні в результаті лібералізації британського валютного контролю. Цьому сприяло також жорстке регулювання ринку облігацій у США, різниця в процентних ставках на американському ринку та євроринку і, як наслідок, переорієнтація емітентів облігацій на євроринок. Дещо пізніше виник ринок коротко- і середньострокових євровекселів, основними учасниками якого стали великі міжнародні банки, здійснюючи емісію євровекселів та забезпечуючи їх обіг на вторинному ринку.

Єврооблігації надають доступ емітентам на міжнародний фінансовий ринок і являють собою боргові зобов'язання позичальника, який отримав довгострокову позику (5 -15 років) у будь-якій з євровалют. Як правило, вони є цінним папером на пред'явника. Єврооблігації деноміновані в євровалюті і придбаваються інвесторами в євровалюті. Обсяг емісії єврооблігацій становить від сотень тисяч до мільярдів доларів[16].

На міжнародному ринку перебувають в обігу також іноземні облігації, що емітуються нерезидентами на національних ринках різних країн згідно із законодавством цих країн і розміщуються серед резидентів за національну валюту.

За механізмом функціонування ринки іноземних та єврооблігацій мають багато спільного. Основними країнами, де емітуються іноземні облігації, є США, Японія, Швейцарія та Великобританія.

Євроринок акцій виник у 1980 р. Поява і розвиток цього ринку пов'язані з бажанням інвесторів формувати портфель акцій на міжнародному ринку, з необхідністю для корпорацій шукати нові джерела формування власного капіталу, з потребою залучення іноземних інвесторів для участі в приватизації підприємств. Євроакції розміщуються на ринку банківськими синдикатами, котируються в міжнародних фінансових центрах і продаються за євровалюту.

На міжнародному ринку перебувають в обігу іноземні акції, які за механізмом випуску та обігу подібні до іноземних облігацій. Іноземні акції розміщуються або котируються на фондовому ринку іноземної держави або лише продаються на організованих ринках іноземних держав, а котируються тільки в країні випуску.

На євrorинку в 70-х роках з'явилися похідні фінансові інструменти - свопи, опціони, форварди та ф'ючерси, ставши органічним доповненням до основних фінансових інструментів євrorинку. Вони дали змогу учасникам ринку ефективніше управляти фінансовими ризиками, робити фінансове посередництво на міжнародному ринку більш безпечним. Вони дали змогу як позичальникам, так і кредиторам захиститись від процентного та валютного ризиків, використати арбітражні можливості євrorинків, а при сприятливій кон'юнктурі ринку реалізувати спекулятивні стратегії[19].

1.4. Міжнародна фінансова політика та її реалізація

Міжнародна фінансова політика — це сукупність заходів і рекомендацій держави у сфері міжнародних фінансів. Реалізація міжнародної фінансової політики відбувається через укладення міжнародних угод, видання нормативних актів, усі форми державного регулювання фінансової сфери. Міжнародна фінансова політика може бути довгостроковою та поточною. Довгострокова політика передбачає структурні зміни в галузі міжнародних фінансів. Поточна політика — це оперативне регулювання фінансових ринків.

З функціонального погляду в структурі міжнародної фінансової політики можна виділити валютну, податкову, кредитну політики. Валютна політика — це сукупність заходів, що здійснюються у сфері міжнародних валютних та економічних відносин відповідно до поточних та стратегічних цілей країни. У

процесі еволюції визначаються різні форми та завдання валютної політики: подолання валютної кризи та забезпечення валютної стабілізації, девальвація та ревальвація національної валюти, валютні обмеження, диверсифікація валютних резервів, установлення режиму валютних паритетів та курсів тощо.

Кредитна політика — це політика, спрямована на регулювання міжнародних кредитних відносин. Ступінь втручання держави у сферу міжнародних кредитних відносин різний, але форми втручання у різних країнах майже однакові. На практиці існує протиріччя між обмеженістю національних форм регулювання та потребами сфери міжнародного кредитування. Спроби координації умов національного регулювання привели до розвитку міждержавного регулювання міжнародного кредиту, яке здійснюється у формі координації умов експортних кредитів та гарантій, узгодження розмірів допомоги країнам, що розвиваються, регламентації діяльності міжнародних валютно-кредитних та фінансових організацій.

Податкова політика — інструмент державного регулювання експорту та імпорту товарів, послуг та капіталу. Вона діє через реалізацію норм податкового механізму, що застосовується до резидентів, які діють за кордоном, та до іноземних платників податків. Звичайно, міжнародні системи оподаткування різних країн відрізняються одна від одної, але є певні подібності і взаємні домовленості[10].

Розділ 2. Напрямки економічної політики Швейцарії, України та Венесуели на міжнародному фінансовому ринку

2.1. Економічна політика Швейцарії на міжнародному фінансовому ринку

Роль Швейцарії як світового фінансового центру загальновідома. Швейцарія один з найважливіших фінансових центрів світу. Її банківська система значно перевищує обсяг, необхідний для внутрішніх угод. Крім того, Швейцарія відіграє важливу роль на світовому ринку страхових послуг, особливо у сфері комерційного страхування. Деякі провідні швейцарські страхові компанії більше половини свого доходу отримують від операцій на зовнішньому ринку.

Ще в 1866 р. К. Хілті, професор міжнародного права в м. Берні, передрікав Швейцарії особливу роль: «В епоху великих національних держав маленька Швейцарія цілком має шанс на те, щоб грати не останню роль на європейській арені.» Значним «може бути не тільки держава, що володіє великою армією або крупної територією. Швейцарія може самоствердитися, якщо вона, не наслідуючи великим державам, стане проводити власну політику» [17, С.17].

Успіхи Швейцарії намагаються зводити здебільшого до існуючих тут рамковим умовам в нормативно-правовій та податковій сферах і, зокрема, до принципу таємниці банківських вкладів. Також значну роль відіграють рівень ВВП, безробіття та інфляції порівняно з іншими країнами. Ось наприклад, станом на 2015 рік рівень номінального ВВП у країні 82 178 дол. США на душу населення, при цьому у всьому Європецькому союзі він становить 32 006 дол. США[13]. Це свідчить розвинуту та стабільну економіку країни, яка дозволяє їй залишатись лідером на міжнародному фінансовому ринку.

Штефан Бумбахер, професор економіки Базельського університету, в якості ключових конкурентних переваг Швейцарії на світовій арені називає її центральне географічне положення і традиційний надлишок капіталу. На його

думку, характеристики людського капіталу - прагматизм і матеріальність устремлінь, обережність і консерватизм, індивідуалізм і егалітаризм, міжнародна відкритість, стриманість, також дозволяють Швейцарії підтримувати образ зберігача банківських таємниць.

Додатковими чинниками успіху Ш. Бумбахер вважає особливості політичного і правового простору Швейцарії - політичну, соціальну та економічну стабільність, твердість валюти, помірне податкове навантаження, таємницю банківських вкладів [3, С.35]. Все це відіграло важливу роль у формуванні фінансової системи Швейцарії.

Швейцарські банки відомі своїми традиціями поваги до приватного життя. Правова гарантія банківської секретності закріплена в Конституції, Цивільному кодексі, Зводі обов'язків, частково в Кримінальному кодексі, а також в Законі про швейцарських банках від 1934 р. Секретність, дотримувана швейцарськими банками, і стабільність основ законодавства виняткові для сучасної фінансової системи.

У країні надзвичайно розвинений і відіграє важливу роль як на внутрішньому, так і на міжнародному рівні ринок акцій. В останні роки велике значення придбав ринок акціонерного капіталу та похідних фінансових інструментів. Сталося це завдяки прийняттю загального федерального законодавства про біржі і злиття трьох найбільших бірж - Цюрихської, Женевської і Базельської - утворили Швейцарську фондову біржу.

Розширення спектру банківських продуктів позитивно відбилося на обсязі торгів[7].

Слід зауважити, що 55% клієнтів швейцарських банків - іноземці, в тому числі приватні (25%) і корпоративні (30%) вкладники. Майже 31.2% приватного майна представників всього світу знаходиться в управлінні швейцарських банків, тобто за даним показником Швейцарія випереджає провідні фінансові центри (%): Карибські острови -15,6, Лондон - 11,4, Люксембург - 11,4, Нью-Йорк - 10, Сінгапур - 7,7.

У країні налічується 147 іноземних банків. У свою чергу, 100 швейцарських банків у різних інституційних формах працюють за кордоном, в тому числі в офшорних зонах[5].

Завдяки притоку іноземного капіталу і високій нормі заощаджень в Швейцарії низькі процентні ставки по позиках, що привертає банківських клієнтів-позичальників. Ще однією перевагою Швейцарії є більш висока, ніж в інших європейських державах, норма накопичення: експорт швейцарського капіталу став можливим завдяки тому, що обсяг внутрішніх заощаджень істотно перевищував рівень, необхідний для внутрішніх потреб .

Швейцарський національний банк - центральний емісійний банк, створений в 1907 р. Це - акціонерне товариство. Серед його акціонерів інші банки та фізичні особи. У 1912 р. він отримав право регулювати кредитну політику інших банків, зберігати національні золоті запаси і служити установою для взаємних розрахунків всієї країни. Діяльність ШНБ регулюється федеральним законом, прийнятим у грудні 1953 р.

Домінуюче положення в експорті, імпорті та реекспорті капіталів, в операціях із золотом і валютою займають великі комерційні банки - гроссбанков, або "цюріхські гноми". Спочатку це була трійка, куди входили United Bank of Switzerland, Swiss Bank Corporation, Credit Suisse. Однак в 1995 р. перші два банки об'єдналися, в результаті чого виник UBS AG.

Проте швейцарські банки не є лідерами у світі серед надання кредитів , вони у більшій мірі спеціалізуються на отриманні депозитів завдяки своїй надійності. Причина непопулярності Швейцарії як кредитора також полягає в тому, що її банки більшою мірою орієнтовані на "невидимий експорт" - надання консультаційних послуг.

Зростання фондового і боргового ринків, які служать основними джерелами прибутку заможних фізичних осіб та основних користувачів даного банківського продукту, протягом останніх десяти років призвів до того, що комерційні банки управляють майном вартістю 30 трлн. дол по всьому світу,

більше 10% яких знаходяться під управлінням трьох банківських інститутів - UBS, Citigroup і Merrill Lynch [2, С.13].

Швейцарські банки діють в умовах невеликого, але відкритого народного господарства, а тому зв'язку за межами національних кордонів мають життєво важливе значення. Це важливо і тому, що інституційні бар'єри на шляху надання транскордонних фінансових послуг поступово знімаються. Наслідком цього стала експансія швейцарських банків на різних національних ринках Європи (наприклад, програма UBS "European Wealth Management Initiative", або "Європейська ініціатива з обслуговування великого приватного капіталу", орієнтована на ринки Великобританії, Франції, Німеччини, Італії та Іспанії) [10, С.21].

Проте незважаючи на те, що ця країна є кредитором для деяких інших держав, зовнішній борг Швейцарії є теж досить високим. За даними Національного банку Швейцарії (SNB) загальні обсяги кредитів в минулому році досягли безпрецедентного рекордного рівня 614.244 млрд франків. Це відповідає 103,6% від валового внутрішнього продукту (ВВП). Це майже світовий рекорд. Тільки в Нідерландах, ця цифра ще вище - 107,1%. Серед країн з високим рівнем заборгованості також є США (76,5%) та Іспанії (64%). У всіх інших значення нижче 50% від валового внутрішнього продукту[4]. Цей борг може становити загрозу для економіки країни. Проте як свідчить світова практика більшість сучасних держав з високим рівнем економіки нормально функціонують з великими обсягами зовнішніх боргів.

Важливу роль у реалізації напрямків політики на міжнародному фінансовому ринку відігра Швейцарський франк, точніше політика щодо нього. Оскільки ця валюта є однією із найстабільніших валют світу. У 2011 році ШЦБ неочікувано відмовився від політики, яку втілював, починаючи від вересня 2011 року. Тоді він вирішив поставити заслін на шляху зростання курсу національної валюти, й постановив, що євро не має падати нижче позначки 1,20 франка. Відтоді ШНБ витрачав мільярди швейцарських франків на закупівлю євро, оберігаючи цю межу.

Суть проблеми в тому, що Швейцарія ніколи не прагнула володіти резервною валютою, але де-факто її має. Твердість та надійність швейцарського франка веде до того, що цю грошову одиницю в усьому світі сприймають як "тиху гавань" та скуповують щоразу, коли постає сумнів в інших валютах. Тож запровадження нового курсу євро у вересні 2011 року було викликано тим, що в умовах зростання боргової кризи того часу в Єврозоні почалось масове скуповування швейцарських франків.

Великий попит на валюту такої невеликої країни, як Швейцарія, неминуче веде до неприродно високого курсу, що вкрай негативно позначається на економіці, якщо вона цілковито орієнтована на експорт та на в'їзний туризм. Адже чим дорожчий франк, тим вищі ціни на швейцарську машинобудівну промисловість, годинники й шоколад, і тим менше іноземців можуть дозволити собі відвідувати цю країну. Саме заради бізнесу Швейцарський національний банк і тримав оборону так довго на межі 1,20.

Тепер підтримку знято, оскільки ШНБ вже скупив велику кількість євро (сумарні валютні резерви Швейцарії перевищили, у перерахунку, 400 мільярдів євро). Справа в тому, що Федеральна резервна система США (ФРС) згортає політику наддешевих грошей та готується до підвищення відсоткових ставок. Це призводить до зміцнення долару відносно валют усього світу, в тому числі й до євро. Одночасно Європейський центральний банк (ЄЦБ) продовжує накачувати нестійку економіку Єврозони дешевими грошима та вже 22 січня може оголосити про нові відповідні масштабні міри. Це неминуче призведе до подальшого падіння курсу європейської валюти. Тому для Швейцарії немає сенсу продовжувати валютні інтервенції на міжнародному валютному ринку.

ШЦБ припинив інтервенції та оголосив про скасування політики підтримки євро 15 січня 2015 року. Цього дня курс грошової одиниці альпійської республіки за лічені хвилини злетів приблизно на 30 відсотків по відношенню до євро і долара США. В Україні така потужна ревальвація національної валюти викликала б неабияку радість, але специфіка Швейцарії полягає в тому, що тут це сприйняли як ознаку біди. На біржі в Цюріху

фондовий індекс SMI вперше за час свого існування обвалився в ході торгів на 14 відсотків, а Нік Гаек, голова однієї з найбільших компаній країни - годинникового концерну Swatch, порівняв те, що трапилось, з цунамі[1].

Швейцарії має високий ступінь залученості в міжнародні фінансові ринки і наявність значних капіталовкладень за кордоном. Угоди, що здійснюються за кордоном, включають операції як з клієнтами-нерезидентами, так і з банками.

2.2. Специфіка політики Україна

Українська валютна система почала свій розвиток 1990 році, що стало причиною початку розвитку валютної політики держави. Важливим органом у здійсненні цієї політики став Національний банк України. Найбільш жорсткими обмеженнями, що застосовувалися НБУ в його валютній політиці перехідного періоду, були: введення обов'язкового продажу підприємствами експортної виручки в інвалюті (на 100% чи на 50%); заборона (чи обмеження) надання підприємствами-резидентами комерційного кредиту контрагентам-нерезидентам; заборона спекулятивних валютних операцій на ринку; заборона резидентам, у тому числі банкам, надавати грошові позички нерезидентам за рахунок ресурсів, мобілізованих усередині країни; заборона вивозу валютних коштів юридичних осіб без дозволу НБУ та фізичним особам понад встановлену норму; жорстка фіксація валютного курсу національної валюти.

Як організаційно-правове явище національна валютна система України складається з елементів:

- назва, купюрність та характер емісії національної валюти – в Україні національна валюта називається гривнею;
- ступінь конвертованості національної валют – українська національна валюта гривня є частково вільно конвертованою; Верховна Рада України ратифікувала угоду про приєднання до VIII статті Статуту МВФ, якою передбачено вільну конвертованість національної валюти в іноземну з операцій за поточними платежами;
- режим курсу національної валюти – законодавче визначення режиму валютного курсу Верховна Рада України поклала на Кабінет Міністрів

та НБУ; режим валютного курсу поступово змінювався від жорсткої фіксації до регульованого плавання (у межах "валютного коридору") і до вільного плавання;

– режим використання іноземної валюти на національній території в загальному економічному обороті – в Україні заборона на використання інвалюти у внутрішніх платежах була введена лише в 1995 р., хоч за деякими платежами дозволено її використання і зараз: надання інвалютних позичок банками, оплата послуг, пов'язаних із зовнішньоекономічною діяльністю (оплата авіаквитків на міжнародних авіалініях, оплата митних послуг тощо) та в інших, визначених НБУ випадках;

– режим формування і використання державних золотовалютних резервів – Україна ввела у себе режим використання золотовалютних резервів використання валютних запасів для підтримання рівноваги на національному валютному ринку з метою стабілізації зовнішньої і внутрішньої вартості грошей при збереженні незалежності центрального банку в проведенні національної монетарної політики та виконанні ним усіх традиційних функцій;

– режим валютних обмежень, які вводяться чи скасовуються законодавчим органом залежно від економічної ситуації в країні (якщо економіка розбалансована, національні гроші не стабільні, в країні вводяться певні заборони, обмеження, лімітування тощо на операції з іноземною валютою). На сучасному етапі в Україні підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському валютному ринку надходження в іноземній валюті із-за кордону на користь юридичних осіб, які не є уповноваженими банками, фізичних осіб-підприємців, іноземних представництв (крім офіційних представництв), на рахунки, відкриті в уповноважених банках для ведення спільної діяльності без створення юридичної особи, а також надходжень в іноземній валюті на рахунки резидентів, відкриті за межами України на підставі індивідуальних ліцензій Національного банку України. Надходження в іноземній валюті підлягають обов'язковому продажу на міжбанківському

валютному ринку України, у тому числі безпосередньо Національному банку України, у розмірі 75 відсотків[11].

– регламентація внутрішнього валютного ринку і ринку дорогоцінних металів – нормативними актами визначається в Україні порядок функціонування біржового ринку, міжбанківського валютного ринку; центральний банк здійснює ліцензування діяльності комерційних банків з валютних операцій, видає дозволи юридичним особам-резидентам на відкриття рахунків в іноземних банках, контролює надходження виручки експортерів у країну; регламентується режим поточних і строкових вкладів в іноземній валюті (до 1998р. в Україні не дозволялось здійснювати на ринку операції з дорогоцінними металами, у міру оздоровлення економічної ситуації в Україні режим валютного ринку стає все більш ліберальним);

– регламентація міжнародних розрахунків та міжнародних кредитних відносин – нормативними актами України регламентується порядок відкриття в наших банках кореспондентських рахунків іноземних банків, порядок здійснення платежів за окремими видами комерційних операцій та форм розрахунків, порядок переказування іноземної валюти за кордон фізичними особами тощо;

– визначення національних органів, на які покладається проведення валютної політики, їхніх прав та обов'язків у цій сфері. Такими органами в Україні є Кабінет Міністрів України, Національний банк України, Державна податкова адміністрація, Державний митний комітет, Міністерство зв'язку України.

У вересні 1996 року наша країна заявила про приєднання до Статті VIII Статуту МВФ і, отже, зобов'язалася не запроваджувати обмежень на здійснення поточних операцій платіжного балансу, в тому числі щодо повернення іноземних кредитів, репатріації іноземних власних коштів та нарахованих відсотків, комісій, пені, переказу за кордон страхових платежів тощо.

Для здійснення інвестиційної діяльності в Україні іноземні інвестори мають право відкривати рахунки в уповноважених українських банках як у

національній, так і в іноземній валютах. Відкриття рахунків резидентами України та інвестування за межі країни підлягає ліцензуванню НБУ.

Важливу роль у політиці на зовнішньому фінансовому ринку відіграють також, міжнародні кредитні відносини держави. Валовий зовнішній борг України на кінець 2015 року становив 118.7 млрд. дол. США, скоротившись з початку року на 7.6 млрд. дол. США. Відносно ВВП обсяг боргу зріс за рік з 93.9% до 131.3%. Зовнішні зобов'язання приватного сектору зменшились на 15.2 млрд. дол. США, однак борг державного сектору зріс на 7.6 млрд. дол. США внаслідок залучення позик від міжнародних фінансових організацій[9].

В першому кварталі 2016 року валовий зовнішній борг України порівняно з попереднім, четвертим кварталом 2015 року, скоротився на 1,371 млрд дол. США, або на 1,2%, – до 117,358 млрд дол[6].

В Україні держава і корпоративні позичальники переважно орієнтовані на залучення зовнішніх позикових коштів. Найбільше кредитів, отриманих приватним сектором, надходило з Кіпру, США, Великобританії, Швейцарії, Німеччини, Росії, Австрії та Бельгії. У ролі найбільш активного позичальника виступають органи центральної державної влади. Їх переважно кредитують міжнародні фінансово-кредитні установи та деякі країни. У 2016 році найбільшими кредиторами для України стали США, Японії, Швейцарії, Польщі, Німеччини, ЄС, МВФ, ЄБРР, ЄІБ та Світового банку. Найбільші суми Україна отримує від МВФ - 5,8 млрд доларів, США - 1 млрд доларів, ЄС - 1,2 млрд доларів[15].

Сума зовнішнього боргу за секторами за період з 2009р. по 1 кв. 2013р. наведена в таблиці 2.2.1 [14].

Таблиця 2.2.1.

Зовнішній борг України

Показники (млрд.\$)	Сектор загального державного управління	Органи грошово- кредитного регулювання	Банки	Інші сектори	Прямі інвестиції: міжфірмовий борг	Валовий зовнішній борг
------------------------	--	---	-------	-----------------	---	---------------------------------------

2009	17,8	6,2	30,9	43,4	5,07	103,4
2010	24,98	7,5	28,1	50,8	5,9	117,3
2011	25,9	7,48	25,2	60,6	7,1	126,2
2012	27,3	4,9	21,6	72,4	8,9	135,06
2013	27,09	3,3	21,2	73,8	8,9	134,3
2014	35,1	3,1	18,7	59,7	9,7	126,31
2015	36,8	3,1	14,5	54,4	8,58	117,35

Ми можемо спостерігати динаміку зростання державного боргу до 2012 року, що супроводжувалось підвищенням залежності держави від іноземних кредиторів. Проте вже з 2013 року обсяги боргу зменшуються. Важливо зазначити те, що Україна і надалі продовжує активну діяльність на міжнародному кредитному ринку, що дозволяє їй за рахунок нових кредитів здійснювати реструктуризацію минулих та зменшувати їх обсяги.

Що стосується закордонних інвестиційних надходжень з-за кордону в Україну, то великий вплив на них має податкова політика нашої держави. Як відома, у нашій державі існує закон про уникнення подвійного оподаткування, який сприяє збільшенню значних обсягів вливання капіталу у наше економіку закордонними транс національними корпораціями. Проте існують інші чинники, що негативно впливають на приплив інвестицій. До них відносяться нестабільність економіки, валютні коливання, інфляція та віна на сході країни.

Політика відкритості та курс на розбудову демократичного суспільства і ринкової економіки молодій Українській державі, знаходили підтримку у країн-партнерів України та міжнародної спільноти. Практичним втіленням цієї підтримки є допомога, що надається нашій країні міжнародними фінансовими організаціями, у вигляді кредитів та позик. Вони використовуються, зокрема для реалізації ключових проектів розвитку вітчизняної економіки, технічної допомоги, прямих інвестицій в економіку України. Загальна спрямованість допомоги міжнародних фінансових організацій нашій країні відповідає статутним цілям цих організацій і передбачає підтримку проведенню економічних реформ, лібералізації та структурної перебудови економіки, розбудові громадянського суспільства в Україні.

Крім того, реалізація інвестиційних проектів розвитку економіки України, що підтримуються міжнародними фінансовими організаціями, безпосередньо впливає на надходження у країну прямих іноземних інвестицій, оскільки для фінансування цих проектів зазвичай залучаються кошти іноземних інвесторів, країн та організацій-донорів. Необхідно також наголосити на тому, що кредити та позики міжнародних фінансових організацій надаються позичальникам на пільгових умовах, тобто є середньо- та довгостроковими, передбачають пільговий період та невисокі процентні ставки. Можливість залучення пільгових фінансових ресурсів є вкрай важливою для України з огляду на гостру потребу в капітальних вкладеннях, яку відчують виключно усі галузі вітчизняної економіки, тоді як вітчизняний ринок капіталів залишається неспроможним задовольнити ці потреби[10].

2.3. Напрямки фінансової політики Венесуела

Падіння котирувань нафти, яка приносила Венесуелі 95% експортних надходжень, поклато на лопатки економіку цієї південноамериканської країни. Рівень інфляції в країні до кінця цього року становитиме 480%. Президент Венесуели Ніколас Мадуро оголосив у країні надзвичайний економічний стан. Це повпливало навіть на політику країни на міжнародному фінансовому ринку.

За один американський цент у Венесуелі можна заправити в автомобільний бак кілька літрів пального. А ціна пляшки оливкової олії в елітних гастрономах Каракаса зашкалює за \$10. Цієї суми вистачить, щоб купити кілька тонн бензину.

Настільки жахливі дисбаланси виникли через штучне стримування цін на товари першої необхідності в умовах катастрофічної девальвації національної валюти. За три роки курс венесуельського болівара впав відносно американського долара на 97%. У 2012 році за 100 боліварів можна було купити \$11, а зараз на чорному ринку за них дають не більше \$0,4[8].

Офіційних обмінних курсів у країні три. Система Simadi, введена владою минулого місяця, дозволяє простим венесуельцям придбати обмежену кількість валюти (до \$200 на день, до \$2000 на місяць і до \$10 000 на рік) за курсом,

наближеним до вільного ринку – близько 240 боліварів за долар. Крім цього, за твердженням влади, державна валютна біржа дає змогу купувати долари імпортерам життєво важливих товарів за курсом 6,3 болівара, і по 12 боліварів за долар – іншим бізнесам.

За побоюванням деяких економістів, якщо уряду не вдасться відрегулювати валютний ринок, економіка скотиться в прірву. Цього року країні потрібно погасити \$11 млрд зовнішнього боргу, і є ризик, що влада може оголосити дефолт у жовтні, коли прийде термін виплати \$5 млрд. Основними кредиторами є Росія, Японія, США та Китай[8].

Ускладнюють ситуацію в країні також вплив капіталу, обсяги якого є дуже великими. Кошти, які вивозять з країни осідають у банках США, Швейцарії та інших країн. Велику частку цього капіталу складають гроші, які вивозять нелегально, ухиляючись від закону. Це пов'язано з недостатнім контролем за дотриманням законодавства. Коливання ціни на національну валюту теж впливає на втечу капіталу за кордон.

Через нестабільність економіки та високі коливання валютних курсів зменшується привабливість країни для зовнішніх інвесторів. Також важливим чинником є високі податкові навантаження. Проте уряд країни і не намагається стимулювати притік капіталу. Цілями держави є збільшити частку державної власності.

Розділ 3. Наслідки фінансової політики країн та пропозиції щодо її покращення

На стан сучасного світового фінансового ринку великий вплив мають високорозвинені країни, валюта яких є досить міцною та стабільною у світі. Однією з таких країн є Швейцарія. Її банки славляться у всьому світі своєю стабільністю, що дозволяє їм залучати іноземні депозити. Банківська система Швейцарії відіграє важливу роль не тільки в економіці країни, алей впливає на стан фінансового ринку у світі, оскільки тут міститься великий відсоток світового капіталу.

Щодо національної грошової одиниці, то франк є досить стабільним. Проте для країни є досить важливим, щоб курс франка не зростав відносно долара США та євро. Основну складову доходу в економіку становить експорт країни. Тому здороощання національної грошової одиниці призводить до здороощання товарів на зовнішньому ринку, що спричиняє зменшення попиту, а отже і зменшення доходу від експорту. В результаті ШЦБ донедавна застосовував усі можливі заходи для того, щоб запобігти цьому, до яких входили купівля євро на міжнародному валютному ринку для збереження його стабільного курсу і одночасно запобігати ревальвації франка. Проте у 2015 році ЦБ Швейцарії припинив валютні інтервенції щодо євро, що призвело підвищення курсу національної валюти.

З позиції інвесторів із зони обігу євро тут не було нічого аномального: розміщуючи ресурси в активи, номіновані у франках, вони вигравали від ревальвації франка до євро.

У банківському секторі ситуація виглядала ще гіршою. Ключові ставки ШНБ трималися на рівні (-0,25) - (-1,25%).

Ефект негативних ставок вже перекинувся і на міжбанк: LIBOR у франках не залишала негативну зону і на кінець липня 2015 закріпилася на рівні -0,74%.

В таких умовах Швейцарському нацбанку доводилося вдаватися до нестандартних рецептів, щоб оживити економіку, яка перебуває під загрозою дефляції[18].

Однак рецепти ШНБ поки що не працюють: ані негативні відсоткові ставки на міжбанку, ані негативні ключові відсоткові ставки ШНБ, ані навіть негативна дохідність на ринку довгострокових облігацій уряду Швейцарії не допомагають девальвувати швейцарський франк до євро і долара США.

Курс франка до євро і долара, на думку ШНБ, залишається занадто переоціненим.

Проте в Україні ситуація протилежна до швейцарської. Уряд України робить все можливе для ревальвації національної одиниці. Виходячи з останніх подій, які відбуваються у нашій державі українська гривня значно здешевшала в ціні. Це все спричинено війною на сході держави, зміною влади, очікуваннями перших кроків на шляху вступу в ЄС та очікуваннями нових кредитів від МВФ, оскільки ці кредити є для нашої економіки життєво важливими.

Оскільки дуже часто існував ризик не отримати черговий транш від МВФ це спричиняло паніку серед населення, яке активно купувало на ринку іноземну валюту для забезпечення своїх заощаджень, що спричиняло підвищення ціни іноземної валюти та девальвацію гривні.

Україна поки що будує свою економічну модель на підставі політичної Угоди про асоціацію, яке не передбачає в найближчі 10 чи навіть 20 років вступу до зони обігу євро.

Досвід Швейцарії показує, що близькість та залежність від ринків ЄС можуть не тільки створювати проблеми монетарного масштабу, а й розбалансувати реальний сектор, заснований навіть на найстабільнішій економічній моделі.

Завдання центрального банку країни - забезпечення повної зайнятості ресурсів, включно з населенням, і безперебійного обслуговування реального сектору фінансовою системою. Виконувати ці завдання простіше, коли експорт

та імпорт диверсифіковані, а фінансовий ринок країни має певний імунітет до дій іноземних інвесторів.

Дивлячись зараз на Швейцарію, варто зробити два висновки для України:

1. Поряд зі стимулюванням українського експорту до ЄС необхідно шукати можливості нарощування обсягів експорту до країн Близького Сходу, Африки та Азії.

У довгостроковій перспективі залежність від ЄС може бути такою ж болючою, як і від РФ, тільки симптоми цієї залежності будуть іншими.

2. Не слід відкривати повний доступ до фінансової системи України для європейських інвесторів. Зростання залежності від європейських банків, звісно, стабілізує банківську систему, але її десоверенізація може мати тяжкі наслідки, якщо центр прийняття рішень у банківській системі країни зміститься до Брюсселя, Парижа або Лондона[18].

Що стосується Венесуели, то ситуація в Україні є досить схожою, оскільки деякі вчені економісти та політики у 2014 році пророкували цим двом державам дефолт у найближчому періоді. Також Україна та Венесуела є рекордсменами за показниками найвищої інфляції у світі. Проте на даний момент ситуація у Венесуелі дещо погіршилась усе спричинено падінням ціни на нафту. Оскільки на території країни існують найбільші у світі поклади нафти, то основну частину експорту становить саме нафта та продукція нафтопереробної промисловості. Саме через низьку ціну цього продукту в економіці Венесуели почались серйозні проблеми, що спричинило високий рівень інфляції. Ця ситуація змусила змінити валютну політику держави, яка полягає у складній системі купівлі та продажу іноземної валюти. Проте це не спричиняє покращенню економіки країни.

Висновки

Сучасний стан економіки світу свідчить про те, що усі держави без виключення мають велику зовнішню заборгованість. Складається враження, що кредити держав є основою забезпечення функціонування фінансового ринку у світі . оскільки усі держави в якійсь мірі є боржниками, але деякі з них, особливо високорозвинені, є кредиторами для інших держав. Тому з великою впевненістю можна сказати, що міжнародний кредитний ринок є досить заплутаною системою, особливо у плані кредитування держав.

Що ж стосується світового валютного ринку, то велику роль тут відіграють країни, чия грошова одиниця є відносно стабільною, в порівнянні з іншими. Серед таких країн є Швейцарія. Стабільність її національної грошової одиниці спричинила те, що зараз вона є однією із основних резервних валют багатьох країн світу. Щодо України та Венесуели, то валюти цих країн є досить не стабільними та мають високу волатильність курсів.

Стан грошової одиниці на світовому валютному ринку суттєво впливає на діяльність держав на міжнародному інвестиційному ринку. До прикладу, швейцарський франк забезпечує своєю стабільністю значне вливання інвестицій в державу, її привабливість. А от коливання української гривні відлякують івесторів, навіть не зважаючи на змогу уникнення подвійного оподаткування та й взагалі, низьких податкових ставок.

Отже основні напрями політики на міжнародному фінансовому ринку значною мірою впливають на стан економіки кожної країни взагалі. Проте не існує точних рекомендацій, або країн з досконалою міжнародною фінансовою політикою, з яких можна б було брати приклад країнам зі слабкою економікою. Отже цілком можна вважати, що кожна країна повинна сама розробити для себе план дій на світовому фінансовому ринку, для стабілізації своєї економіки , або ж підтримки її стабільності.

Список використаної літератури

1. Financial Report [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://media.swissre.com/documents/AR2010_Financial_Report_EN.pdf
2. Nobel P. Swiss Finance Law and International Standards. Berne, 2010. P. 10.
3. Olivier Pauchard Schweizer sitzen auf einem Berg von Schulden [Електронний ресурс] schweizinfo.sh – Режим доступу: http://www.swissinfo.ch/ger/hypothekarmarkt_schweizer-sitzen-auf-einem-berg-von-schulden/34938088
4. Swiss National Bank. Banks in Switzerland 2010. Report 38a “Holdings of securities in bank custody accounts, by domicile of custody account holder, business sector” [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.snb.ch/en/iabout/stat/statpub/bchpub/stats/bankench>
5. Валовий зовнішній борг України скоротився до \$117,4 мільярда [Електронний ресурс] Україна інформаційне агентство – Режим доступу: <http://economics.unian.ua/finance/1378273-valoviy-zovnishniy-borg-ukrajini-skorotivsya-do-1174-milyarda.html>
6. Дибченко О.І. Роль Швейцарії в світових фінансах [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/1_133239.doc.htm
7. Економіка Валютне цунамі у Швейцарії: Берн більше не намагається підтримати євро, що слабшає [електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/inozmi/deutsche-welle/2015/01/20/7055714/>
8. Економіка Венесуели – на межі краху [Електронний ресурс] Forbes Україна – Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/nation/1390240-ekonomika-venesueli-na-mezhi-krahu>
9. Національний банк України Зовнішній борг України на кінець 2015 року (за методологією шостого видання Керівництва з платіжного балансу та

міжнародної інвестиційної позиції) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=19241238>

10. Опарін В. М. Фінанси Навчальний підручник [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://buklib.net/books/28977/>

11. Правління Національного банку України Постанова № 863 з 04 грудня 2015 року, м. Київ [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=24641508>

12. Рогач О. І. Міжнародні фінанси. Навчальний підручник [Електронний ресурс] Бібліотека українських підручників – Режим доступу: <http://westudents.com.ua/knigi/651-mjnarodn-fnansi-rogach-o.html>

13. Рувень ВВП на душу населення [Електронний ресурс] Офіційний сайт МВФ – Режим доступу: <http://www.imf.org/>

14. Сайт Національного банку України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=63734>.

15. Україна планує отримати від кредиторів до \$ 10 млрд в цьому році [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dt.ua/ECONOMICS/ukrayina-planuye-otrimati-vid-kreditoriv-do-10-mlrd-v-comu-roci-yaresko-199400.html>

16. Хасбулатов Р. І. Міжнародні фінанси. Навчальний підручник [Електронний ресурс] stud.com.ua – Режим доступу: http://stud.com.ua/33282/finansi/mizhнародni_finansi

17. Цит. по: Петров І. Нариси історії Швейцарії. М., 2009. С. 6.

18. Швейцарія: сусідство з ЄС теж завдає проблем [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2015/07/30/7036417/>

19. Шельдько В. М. Фінансовий ринок: Навчальний підручник [Електронний ресурс] Підручники он-лайн – Режим доступу: <http://www.bookz.com.ua/5/11.htm>